

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

شماره مجوز مجله: ۸۰۴۰۰

زمان پذیرش نهایی: ۱۴۰۰/۰۴/۱۵

رابطه تعهد و رضایت زناشویی با صمیمیت جنسی

حمید کیمیایی پور^۱، زهرا خوشنویسان^۲

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد روانشناسی عمومی، موسسه آموزش عالی خراسان

Email: Hamid.kimiyai@gmail.com

۲- دکتری روانشناسی تربیتی، استادیار گروه روانشناسی، موسسه آموزش عالی خراسان، مشهد، ایران

Email: khoshnevisan@khorasan.ac.ir

چکیده

پژوهش حاضر، با هدف بررسی رابطه بین تعهد و رضایت زناشویی با صمیمیت جنسی صورت گرفت روش پژوهش از نظر هدف کاربردی و از نظر نحوه اجرا توصیفی از نوع همبستگی می باشد. جامعه آماری پژوهش را کارکنان متاهل اداره کل بیمه سلامت استان خراسان رضوی تشکیل می دهند که تعداد آنها ۸۰ نفر می باشد. ابزار اندازه گیری پژوهش شامل پرسشنامه های تعهد زناشویی آدامز و جونز (۱۹۹۷) سه بعد (تعهد شخصی، تعهد اخلاقی، تعهد ساختاری)؛ پرسشنامه رضایت زناشویی انریچ که فرم ۴۷ سؤالی آن توسط اولسون (۱۹۹۸) طراحی شده است؛ پرسشنامه صمیمیت جنسی تامپسون و والکر یک ابزار ۱۷ سؤالی می باشد. تجزیه و تحلیل داده های به دست آمده به وسیله همبستگی و رگرسیون چندگانه انجام پذیرفت. نتایج تحقیق نشان داد که بین تعهد و رضایت زناشویی با صمیمیت جنسی رابطه وجود دارد؛ همچنین بین تعهد با صمیمیت جنسی رابطه وجود دارد و نیز بین رضایت زناشویی با صمیمیت جنسی رابطه وجود دارد که بنابراین نتیجه تحقیق نشان دهنده این است که تعهد و رضایت زناشویی متغیر مهمی در صمیمیت جنسی می باشد.

کلمات کلیدی: تعهد، رضایت زناشویی، صمیمیت جنسی

مقدمه

تعهد زناشویی حدی است که در آن افراد دیدگاه بلند مدتی روی ازدواجشان دارند، برای رابطه شان فداکاری می کنند، برای حفظ و تقویت همبستگی و اتحادشان قدم برمی دارند و با همسرشان حتی هنگامی که ازدواجشان پاداش دهنده نیست می

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

مانند(تقی یار، محمدی، زارعی، ۲۰۱۵). تعهد در زندگی زناشویی عبارت است از علاقه و قصدی که شخص به آن اندازه و بر آن تمایل دارد که در رابطه ی زناشویی باقی بماند و عهدی که بسته را حفظ نماید. تعهد ابعاد جداگانه ای دارد و در برگرفته ی دلایل شخصی، اخلاقی و اعتقادی به خصوصی است که شخص را به ادامه ی رابطه زناشویی پایبند می کند(حسینی، ۱۳۸۹).

تعهد زناشویی خود شامل سه بعد شخصی، تعهد اخلاقی، تعهد ساختاری است. تعهد شخصی تعهد نسبت به همسر به معنی علاقه و تمایل فرد برای تداوم رابطه زناشوی که مبتنی بر جاذبه و رضایت زناشویی است. این تعهد منعکس کننده تلقی های فرد نسبت به شریک زندگی و رابطه اش و همین طور میزان اهمیت رابطه برای هویت فرد است(رامیرز، ۲۰۱۰). تعهد اخلاقی تعهد نسبت به ازدواج به معنی میزان احساس تعهد فرد به ادامه رابطه و مسئولیت پذیری برای حفظ ازدواج، وفاداری و احترام به آن است. ارزش ها و باورهای بنیادین فرد درباره مسیر رفتار صحیح در رابطه بر محوریت تعهد اخلاقی قرار دارد(نلسون، ۲۰۱۲). تعهد ساختاری (تعهد اجباری و با توجه به محدودیت های اجتماعی) به معنی احساس اجبار به تداوم رابطه و این که فرد احساس می کند به دلیل عوامل خارجی باید در رابطه باقی بماند(تانگ، ۲۰۱۲).

یکی از متغیرهای بسیار مهم در پیش بینی دوام زندگی زناشویی زوجین، رضایت زناشویی می باشد. رضایت زناشویی یکی احساس ذهنی شادی، رضایت و لذت است که هنگام در نظر گرفتن همه ی جنبه های جاری زندگی زناشویی و سود و زیان های آن توسط فرد متاهل تجربه می شود. این سازه، مفهومی در برگرفته ی ابعاد مختلف است و از طریق ارزیابی تعامل های جاری بین زوج مانند علاقه ی متقابل، مراقبت از هم، پذیرش یکدیگر، تفاهم و هماهنگی زوج در انجام اموری چون گذراندن اوقات فراغت، تقسیم کار، روابط جنسی، ابراز احساس ها، کیفیت ارتباط قابل سنجش است(استافورد، ۲۰۱۳).

عوامل بسیاری بر رضایت زناشویی زوجین اثرگذار است. از جمله این عوامل می توان به روابط و تجارب افراد در خانواده ی اصلی شان اشاره کرد. بسیاری از روانشناسان و خانواده درمانگران، ویژگی های شخصیتی زوجین و چگونگی تجارب کودکی و کیفیت روابط بین اعضای خانواده ی اصلی را مهم ترین عامل درز موفقیت یا عدم موفقیت هر ازدواجی می دانند و عنوان می کنند که این روابط بین اعضای خانواده ی اصلی نقش بسزایی در احساس رضایتمندی زوجین از زندگی فعلی شان دارد(حسینیان، یزدی، جاسبی، ۱۳۸۶). فرحبخش (۱۳۹۰) نشان داد که بین میزان ادراک زوجین از خانواده ی اصلی و میزان رضایت و تعارض زناشویی فعلی آن ها همبستگی وجود دارد. همچنین پژوهش مورارو (۲۰۱۱) حاکی از این است تجارب خانواده ی اصلی، رضایت زناشویی را پیش بینی می نماید. به عقیده ی ومپل، نلسون و کیمبال(۲۰۰۳) افرادی که در خانواده ی اصلی خویش و در تعامل با والدین خود با تجربه های منفی مانند کم توجهی، غفلت، طرد، ابراز محدود هیجان ها و فقدان صمیمیت و استقلال مواجه می شوند، مشکلات مشابهی را در ارتباط با همسر و فرزندانشان خواهند داشت. مطالعه ویس(۲۰۱۴) نشان داد که خانواده ی اصلی در کیفیت و موفقیت زندگی زناشویی اثر پایداری دارد.

از دیگر عواملی که می تواند بر رضایت زناشویی موثر باشد، صمیمیت است. توانایی ارتباط با دیگران با حفظ فردیت تعرف می شوند (منصوری، سراج، حیدری، ۱۳۹۳). استینوس(۲۰۰۵) معتقد است صمیمیت به طور کلی به عنوان بخش ضروری از یک رابطه در نظر گرفته می شود. پژوهش ها نشان می دهد که برخورداری از صمیمیت در بین زوج ها از جمله عوامل مهم در ایجاد ازدواج پایدار است و از سوی دیگر اجتناب از برقراری روابط صمیمانه از عواملی است که موجب شکست در زندگی خانوادگی می شود. صمیمیت در روابط زناشویی، به صورت الگوی رفتاری بسیار مهم مفهوم سازی شده است که جنبه های هیجانی، عاطفی و اجتماعی نیرومندی دارد و برپایه پذیرش و رضایت خاطر شکل می گیرد(شاکرمی و همکاران، ۱۳۹۳).

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

یکی از اقسام صمیمیت، صمیمیت جنسی است که در میان نهادن و سهیم شدن و ابراز افکار، احساسات و خیال پردازی های جنسی با همسر و نیز در میان گذاشتن تجارب عاشقانه بین زوجین را شامل می شود. صمیمیت جنسی همچنین در برگزیده ی نیاز به نزدیکی جسمی، تماس بدنی و تعاملاتی است که برای برانگیختگی، تحریک، به وجد آمدن، رضایت جنسی طراحی شده اند. بوسیدن، نوازش کردن، درآغوش گرفتن و حمام رفتن به همراه همسر از جمله ی این رفتارها می باشند. صمیمیت جنسی ممکن است به آمیزش جنسی برای زن و شوهر یا هر دوی آنها منجر شود و شاید چنین حالتی رخ ندهد (باگازوری، ۲۰۰۱). این نوع صمیمیت به ویژه در راستای برانگیختن میل جنسی می باشد (شاکرمی، ۱۳۹۳). مطالعات جزف و مالهرب (۲۰۰۱) نشان داد بین تمام ابعاد صمیمیت (عاطفی، اجتماعی، جنسی، ذهنی و تفریحی) و رضایت زناشویی در هر دو جنس رابطه ی معناداری وجود دارد (به نقل از امراللهی، روشن، شمیری، نیک آذین، ۱۳۹۲). برای افزایش صمیمیت جنسی شیوه های متعددی وجود دارد. پژوهش حسینی زند، شفیع آبادی و سودانی (۱۳۹۱) نشان داد؛ آموزش زوج درمانی به شیوه اسلامی با اطمینان ۹۹ درصد، موجب افزایش صمیمیت جنسی در زوجین شده است. سلیمی و فاتحی زاده (۱۳۹۲) اثربخشی آموزش جنسی به شیوه رفتاری شناختی را بر صمیمیت جنسی تایید کردند. یکی دیگر از شیوه های افزایش صمیمیت جنسی، آموزش جنسی در بافت رابطه ی زناشویی است (شاکرمی و همکاران، ۱۳۹۳). آموزش جنسی فرآیندی است که به رشد سالم بهداشت زناشویی، روابط بین فردی، عاطفی، نزدیکی، تصور بدنی و نقش های جنسیتی، کمک می کند، آموزش جنسی هم به حوزه شناختی (اطلاعات و دانش) هم به حوزه ی عاطفی و هم به حوزه ی رفتاری مربوط می شود (شاکرمی و همکاران، ۱۳۹۳).

از این رو پژوهش حاضر بدنبال بررسی این است که به چه میزان بین تعهد و رضایت زناشویی با صمیمیت جنسی رابطه وجود دارد؟

پیشینه های تحقیق

تقوی و همکاران (۱۳۹۹) در مقاله ای به مقایسه اثربخشی درمان راه حل مدار و درمان مبتنی بر پذیرش و تعهد بر رضایت زناشویی و انعطاف پذیری روانشناختی زنان خانه دار پرداخته اند. روش پژوهش نیمه تجربی از نوع طرح پیش آزمون- پس آزمون با گروه گواه بود. جامعه آماری، زنان خانه دار شهر بهبهان در نیمه دوم سال ۱۳۹۸ بود که به روش نمونه گیری هدفمند، تعداد ۴۵ نفر واجد شرایط انتخاب و به صورت گمارش تصادفی در گروههای آزمایش و گواه قرار گرفتند و به پرسشنامه رضایت زناشویی انریچ (السون و فاووز، ۱۹۹۳) و پرسشنامه انعطاف پذیری روانشناختی (بوند و همکاران، ۲۰۱۱) پاسخ دادند. گروه گواه در انتظار ماند و گروه درمان راه حل مدار طی ۸ جلسه ۱۲۰ دقیقه ای و گروه درمان مبتنی بر پذیرش و تعهد طی ۱۲ جلسه ۹۰ دقیقه ای مداخله ها را دریافت نمودند؛ در پایان، مجدداً آزمودنی های سه گروه، توسط پرسشنامه ها ارزیابی شدند. داده ها توسط تحلیل کوواریانس و در نظر گرفتن سطح معناداری در نرم افزار SPSS تحلیل شدند. یافته ها:

نتایج نشان داد درمان راه حل مدار و درمان مبتنی بر پذیرش و تعهد بر افزایش رضایت زناشویی و انعطاف پذیری روان شناختی زنان خانه دار تأثیر معناداری دارند. مقایسه اثربخشی این روش ها نشان داد درمان راه حل مدار در افزایش رضایت زناشویی موثرتر است، بین این روش ها در افزایش انعطاف پذیری روانشناختی تفاوتی مشاهده نشد.

آهنگران (۱۳۹۹) در مقاله ای به بررسی رابطه بین رضایت جنسی و تعارضات زناشویی با تعهد زناشویی در زنان متأهل پرداخته است. جامعه آماری این پژوهش ۸۰ نفر، زن متأهل ۲۰ تا ۴۵ سال بودند که به یک کلینیک خصوصی در تهران در

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

سال ۱۳۹۸ مراجعه کردند. روش پژوهش، نمونه گیری در دسترس می باشد. برای سنجش متغیرهای پژوهش از پرسشنامه های رضایت جنسی هادسون (۱۹۹۲) و تعارضات زناشویی ثنائی (۱۳۸۸) و تعهد زناشویی آدامز جونز (۱۹۹۷) استفاده شد. در ابتدا فرم رضایت نامه کتبی، سپس پرسشنامه ها را به صورت کتبی در اختیار آزمودنی ها قرار دادیم. پس از جمع آوری داده ها، اطلاعات به وسیله آماری، همبستگی پیرسون و رگرسیون چند متغیره مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت اطلاعات آزمودنی ها و نمرات پرسشنامه ها و تحلیل داده ها توسط نرم افزار SPSS انجام پذیرفت.

نتایج: نتایج به دست آمده نشان داد ضرایب رگرسیون در متغیر رضایت جنسی و خرده مقیاس های تعارضات زناشویی (کاهش همکاری، کاهش رابطه جنسی، افزایش واکنشهای هیجانی، افزایش جلب حمایت فرزند، جدا کردن امور مالی از یکدیگر) رابطه معنی داری با تعهد زناشویی دارد و در خرده مقیاس (افزایش رابطه فردی با خویشاوندان و کاهش رابطه خانوادگی) رابطه معنادار وجود ندارد. ضریب همبستگی پیرسون نشان داد سه خرده مقیاس تعارضات (افزایش واکنشهای هیجانی، افزایش رابطه فردی با خویشاوندان و کاهش رابطه خانوادگی) با رضایت جنسی محاسبه شده رابطه معناداری وجود ندارد و بین چهار خرده مقیاس دیگر تعارضات زناشویی (کاهش همکاری، کاهش رابطه جنسی، افزایش واکنشهای هیجانی، افزایش جلب حمایت فرزند، جدا کردن امور مالی از یکدیگر) با رضایت جنسی رابطه معنی داری وجود دارد. همچنین بین رضایت جنسی با تعهد زناشویی رابطه معنادار وجود دارد. رابطه بین تعهد زناشویی و تعارضات زناشویی نیز تایید می شود.

بهبهانی و همکاران (۱۳۹۹) در مقاله ای به تعیین اثربخشی درمان گروهی مبتنی بر پذیرش و تعهد بر صمیمیت زناشویی و رضایت جنسی زنان پیش یائسه پرداخته اند. روش پژوهش نیمه آزمایشی با گروه آزمایش و گواه و طرح پیش آزمون، پس آزمون و پیگیری دوماهه و جامعه آماری ۸۶ زن پیش یائسه مراجعه کننده به خانه های سلامت شمال شهر تهران در سال ۱۳۹۷ بود. پس از اعلام فراخوان و غربالگری با استفاده از پرسشنامه های صمیمیت زناشویی باگاروزی (۲۰۰۱) و رضایت جنسی لارسون، اندرسون، هولمن و نیمن (۱۹۹۸) ۴۰ زن به شیوه در دسترس انتخاب و در دو گروه آزمایش (۲۰ زن) و گواه (۲۰ زن) به صورت تصادفی جایگزین شدند. برنامه درمان پذیرش و تعهد هیز و استرواسال (۲۰۱۰) طی هشت جلسه ۹۰ دقیقه ای به صورت هفتگی یک جلسه در مورد گروه آزمایش اجرا شد. هر دو گروه در سه مرحله به پرسشنامه های پژوهش پاسخ دادند و داده ها با استفاده از تحلیل واریانس مختلط با اندازه گیری مکرر تحلیل شد. از آنجایی که درمان پذیرش و تعهد منجر به بهبود صمیمیت و رضایت زناشویی شد؛ میتوان از آن به عنوان روش مداخله ای موثر برای بهبود صمیمیت زناشویی و رضایت جنسی در زنان پیش یائسه بهره برد.

شریفی و آقاپور (۱۳۹۹) در مقاله ای به بررسی تعیین اثربخشی آموزش زندگی خانواده بر صمیمیت زناشویی و رضایت جنسی پرداخته اند. این پژوهش از نوع طرح های نیمه آزمایشی بود. جامعه آماری پژوهش، کلیه زوجین مراجعه کننده به مراکز مشاوره منطقه ولیعصر تبریز از دی ۱۹۳۱ تا اسفند ۱۹۳۱ بود. جهت جمع آوری اطلاعات از پرسشنامه های صمیمیت زناشویی و رضایت جنسی و همچنین پروتکل آموزش زندگی خانواده استفاده شد. ۱۱ نفر گروه آزمایش، آموزش زندگی خانواده دریافت کردند و برای ۱۱ نفر گروه کنترل مداخله ای صورت نگرفت. اطلاعات جمع آوری شده به کمک روش های آماری توصیفی میانگین و انحراف معیار و روشهای آماری استنباطی تحلیل کوواریانس چند متغیره با استفاده از نرم افزار SPSS نسخه ۳۹ مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند. نتایج نشان داد که آموزش زندگی خانواده باعث افزایش صمیمیت زناشویی و رضایت جنسی می شود. بنابراین می توان نتیجه گرفت که می توان از آموزش زندگی خانواده به عنوان ابزاری برای افزایش صمیمیت زناشویی و رضایت جنسی استفاده کرد.

سلطانی زاده و همکاران (۱۳۹۹) در مقاله ای به پیش بینی نگرش به خیانت زناشویی بر اساس اختلال عملکرد جنسی، صمیمیت و رضایت جنسی در زنان و مردان متأهل شهر اصفهان در سال ۱۳۹۶ پرداخته اند. طرح این پژوهش توصیفی از نوع همبستگی است. جامعه پژوهش شامل همه زنان و مردان متأهل شهر اصفهان در سال ۱۳۹۶ می باشد که از میان آنها

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

۲۱۱ نفر با روش نمونه‌گیری تصادفی خوشه‌ای انتخاب شدند. ابزار جمع‌آوری داده‌ها پرسشنامه نگرش به روابط فرا زناشویی ویتلی (۲۰۰۸)، پرسشنامه شاخص بین‌المللی عملکرد نعوظ روزن و همکاران (۱۹۹۷)، پرسشنامه عملکرد جنسی زنان روزن و همکاران (۲۰۰۰)، پرسشنامه رضایت جنسی لارسون (۱۹۹۸) و پرسشنامه صمیمیت زناشویی واکر و تامپسون (۱۹۸۳) بود. تجزیه و تحلیل داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار SPSS نسخه ۲۴ انجام شد.

یافته‌ها: این پژوهش نشان داد که بین رضایتمندی و صمیمیت زناشویی با نگرش به خیانت زناشویی در زنان متأهل رابطه معنی داری وجود دارد. همچنین بین کارکرد اوج لذت جنسی صمیمیت زناشویی و رضایت جنسی با نگرش به خیانت زناشویی در مردان متأهل رابطه منفی و معناداری وجود دارد. نتایج تحلیل رگرسیون گام‌به‌گام نشان می‌دهد متغیر صمیمیت ۳/۶ درصد از واریانس نمرات گرایش به خیانت زناشویی زنان را پیش‌بینی می‌کند. همچنین این متغیر می‌تواند ۱۲ درصد از واریانس نمرات گرایش به خیانت زناشویی مردان را پیش‌بینی کند. علاوه بر این، در مردان متغیر رضایت جنسی قابلیت پیش‌بینی ۶ درصد از واریانس نمرات گرایش به خیانت زناشویی را دارد. بر اساس یافته‌های پژوهش می‌توان بیان کرد، صمیمیت زناشویی پیش‌بینی کننده خوبی برای گرایش به خیانت زناشویی در زنان است و در مورد مردان صمیمیت زناشویی و رضایت جنسی پیش‌بینی کننده‌های خوبی برای گرایش به خیانت زناشویی می‌باشند. بر این اساس می‌توان اقدامات مداخله‌ای لازم را جهت پیشگیری از وقوع آن انجام داد.

فرضیه های تحقیق

فرضیه اصلی

بین تعهد و رضایت زناشویی با صمیمیت جنسی رابطه وجود دارد.

فرضیه های فرعی

بین تعهد با صمیمیت جنسی رابطه وجود دارد.

بین رضایت زناشویی با صمیمیت جنسی رابطه وجود دارد.

روش شناسی تحقیق

روش تحقیق حاضر از نظر هدف، کاربردی است؛ از نظر شیوه گردآوری داده‌ها، میدانی و مبتنی بر مطالعه کتابخانه‌ای و نحوه اجرا توصیفی از نوع همبستگی است. جامعه آماری این تحقیق شامل کارکنان متأهل اداره کل بیمه سلامت استان خراسان رضوی می‌باشند، که تعداد آنها ۸۰ نفر (۴۰ زن و ۴۰ مرد) است. در بخش تجزیه و تحلیل اطلاعات، داده‌های (پرسش‌نامه‌ها) گردآوری شده به کمک آمار توصیفی و استنباطی با استفاده از فرامین نرم افزار SPSS22 مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ابزار پژوهش

پژوهش حاضر از هر دو روش کتابخانه ای (شامل کتاب، مقاله ها و مجله ها، سایتها، آمار نامه ها و اسناد صوتی و تصویری)، میدانی (پرسشنامه) برای گردآوری داده‌ها بهره برده است.

پرسشنامه تعهد زناشویی: این پرسشنامه میزان پایبندی افراد به همسر و ازدواجشان و ابعاد آن را اندازه گیری می کند. این آزمون توسط آدامز و جونز (۱۹۹۷) تهیه و تدوین شده و سه بعد تعهد زناشویی شامل (تعهد شخصی، تعهد اخلاقی، تعهد ساختاری) را اندازه گیری می کند. که بر اساس طیف لیکرت ۵ گزینه ای (کامل مخالف تا کاملا موافق) نمره گذاری شده است و الفای کرونباخ به دست آمده بالای ۷۰ درصد می باشد.

پرسشنامه رضایت زناشویی: رضایت زناشویی انریچ که فرم ۴۷ سؤالی آن توسط اولسون (۱۹۹۸)، تهیه شده شامل ۱۲ مقیاس است که عبارتند از: پاسخ قراردادی، رضایت زناشویی، مسایل شخصیتی، ارتباط زناشویی، حل تعارض، نظارت مالی، فعالیت های مربوط به اوقات فراغت، روابط جنسی، ازدواج و فرزندان، بستگان و دوستان، نقش های مساوات طلبی و جهت گیری عقیدتی ساخته شده است. این ابزار به صورت پنج گزینه ای (که در اصل یک نگرش سنج از نوع لیکرت است) در نظر گرفته شده است (کاملا موافق، موافق، نه موافق و نه مخالف، مخالف، کاملاً مخالف)، که به هریک از یک تا پنج امتیاز داده می شود.

پرسشنامه صمیمیت جنسی: مقیاس صمیمیت زناشویی تامپسون و والکر یک ابزار ۱۷ سؤالی است که برای سنجیدن مهر و صمیمیت تنظیم شده است. این پرسشنامه توسط اعتمادی برای تعیین میزان اعتبار مورد ارزیابی قرار گرفت. این مقیاس توسط ثنائی (۱۳۷۹) ترجمه شد. برای تعیین روایی محتوی و صوری ابتدا پرسش نامه توسط ۱۵ نفر از اساتید مشاوره و ۱۵ نفر زوج بررسی شده و روایی صوری و محتوی آن تأیید شد. (اعتمادی، ۱۳۸۴). هم چنین خزاعی (۱۳۸۶) در پایان نامه کارشناسی ارشد خود از طریق اجرای همزمان با پرسش نامه باگروزوی و برآورد ضریب همبستگی آن ها ۸۲ درصد محاسبه کرده است و در سطح ۰/۰۱ معنی دار بود که نشان دهنده روایی ملاکی برای این مقیاس است.

یافته های تحقیق

توصیف اطلاعات جمعیت شناختی :

در این بخش اطلاعات جمعیت شناختی سن آزمودنی ها مورد بررسی قرار می گیرد.

- سن

در این قسمت، آزمودنی ها براساس سن طبقه بندی می شوند و فراوانی مربوط به هر دسته به همراه درصد آن نمایش داده می شود.

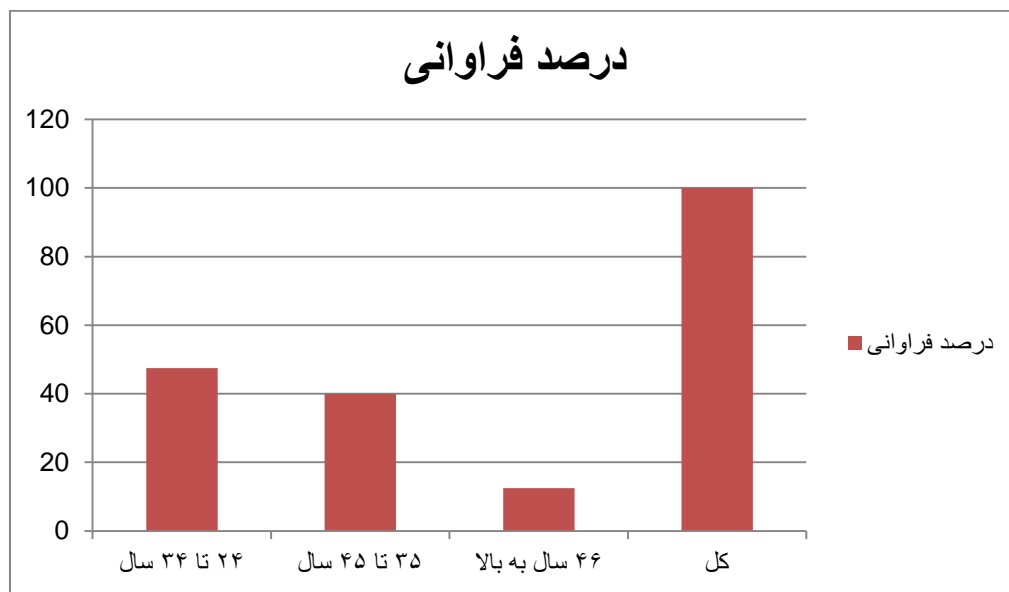

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

جدول ۱- توزیع سنی آزمودنی‌ها

دامنه سنی	فراوانی	درصد
۲۴ تا ۳۴ سال	۳۸	۴۷.۵
۳۵ تا ۴۵ سال	۳۲	۴۰
۴۶ سال به بالا	۱۰	۱۲.۵
کل	۸۰	۱۰۰/۰۰

چنانکه در جدول بالا مشاهده می‌شود، ۴۷.۵ درصد از آزمودنی‌ها بین ۲۴ تا ۳۴ سال، ۴۰ درصد بین ۳۵ تا ۴۵ سال، ۱۲.۵ درصد آزمودنی‌ها ۴۶ سال به بالا سن دارند. این نتایج در نمودار میله‌ای زیر نیز نشان داده شده است.

نمودار ۱- توزیع نسبی دامنه سنی آزمودنی‌ها

چنانچه در نمودار ۱ مشاهده می‌شود، ۲۴.۴۰ درصد از آزمودنی‌ها بین ۲۴ تا ۳۴ سال، ۴۱.۷۳ درصد بین ۳۵ تا ۴۵ سال، ۳۴.۶۴ درصد آزمودنی‌ها ۴۶ سال به بالا سن دارند.

- جنسیت

در این قسمت، آزمودنی‌ها بر اساس جنسیت طبقه‌بندی می‌شوند و فراوانی مربوط به هر دسته به همراه درصد آن نمایش داده می‌شود.

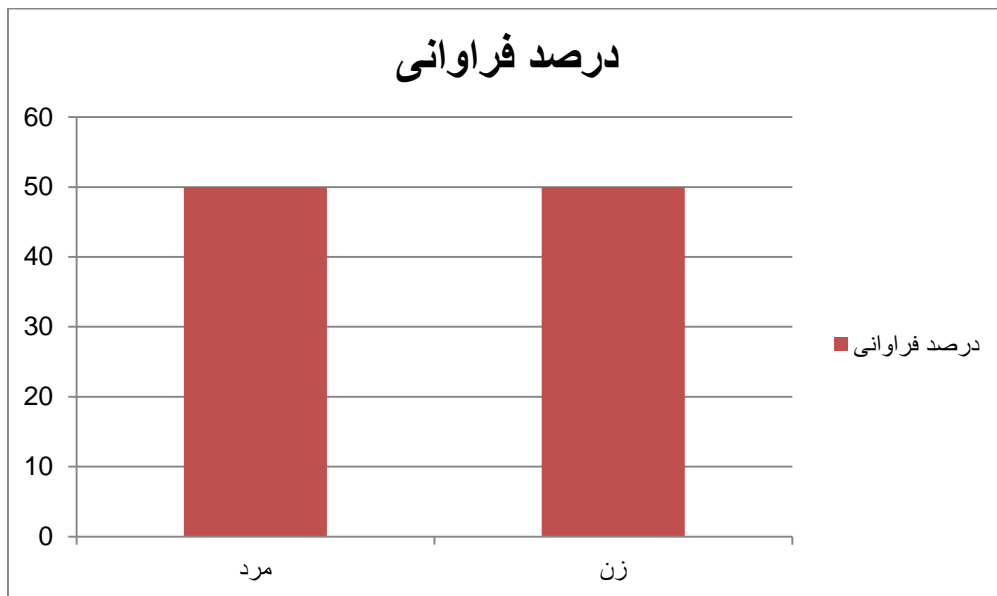

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

جدول ۲- توزیع فراوانی جنسیت آزمودنی‌ها

جنسیت	فراوانی	درصد
مرد	۴۰	۵۰
زن	۴۰	۵۰
کل	۸۰	۱۰۰/۰۰

ارقام به دست آمده از جدول بالا نشان می‌دهد، ۵۰ درصد از آزمودنی‌ها مرد و ۵۰ درصد زن هستند. این نتایج در نمودار زیر نیز منعکس شده است.

نمودار ۲-۴- نمودار ستونی به تفکیک جنسیت

نمودار ۲ مربوط به اطلاعات جمعیت شناختی جنسیت آزمودنی‌ها می‌باشد، چنانچه نشان داده می‌شود، ۵۰ درصد از آزمودنی‌ها مرد و ۵۰ درصد زن هستند.

توصیف متغیرهای تحقیق

متغیر مستقل: تعهد - رضایت زناشویی

متغیر وابسته: صمیمیت جنسی

تجزیه و تحلیل داده‌ها

-فرضیه فرعی اول: بین تعهد با صمیمیت جنسی رابطه وجود دارد.

H_0 : بین تعهد با صمیمیت جنسی رابطه وجود دارد.

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

H_1 : بین تعهد با صمیمیت جنسی رابطه وجود دارد.

$$\begin{cases} H_0 = \beta = 0 \\ H_1 = \beta \neq 0 \end{cases}$$

در ابتدا با استفاده از آزمون همبستگی پیرسون وجود همبستگی بین دو متغیر بررسی می شود و در مرحله دوم در صورت وجود دارنده برای تعیین شدت تاثیرگذاری از آزمون رگرسیون تک متغیره استفاده می شود:

جدول ۳- آزمون همبستگی رابطه بین تعهد و صمیمیت جنسی

P-value	تعداد نمونه	تعهد	
۰.۰۰۱	۸۰	۰.۶۹۴	صمیمیت جنسی

با توجه به میزان P-value که پایین تر از 0.05 می باشد، می توان چنین بیان کرد که رابطه بین دو متغیر معنادار می باشد. بنابراین بین مولفه تعهد و صمیمیت جنسی رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. پس چنین می توان نتیجه گرفت که با افزایش میزان مولفه تعهد، مقدار صمیمیت جنسی نیز افزایش می یابد. با توجه به وجود رابطه بین دو متغیر، در مرحله دوم از آزمون رگرسیون تک متغیره استفاده می شود:

جدول ۴- تحلیل رگرسیون تعهد بر صمیمیت جنسی

R^2	Beta	p-value	مقدار F مشاهده شده	
۰.۴۸۲	۰.۶۹۴	۰.۰۰۱	۲۳۰.۸۵۱	رگرسیون تعهد بر صمیمیت جنسی

مقدار F مشاهده شده برابر 230.851 می باشد و سوال تحقیق در سطح معناداری 0.001 با احتمال 95% درصد تائید می گردد. بنابراین با توجه به اینکه میزان **P-value** پایین تر از 0.05 می باشد، لذا رابطه بین دو متغیر مورد تایید قرار می گیرد. یعنی تعهد بر صمیمیت جنسی موثر است. ضریب بتا معادل 0.694 نشان می دهد که با افزایش تعهد، صمیمیت جنسی نیز افزایش می یابد. یافته ها بیانگر آن است که 48.2% درصد از واریانس متغیر وابسته (صمیمیت جنسی) توسط متغیر مستقل (تعهد) تبیین می شود.

- فرضیه فرعی دوم: بین رضایت زناشویی با صمیمیت جنسی رابطه وجود دارد.

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

H_0 : بین رضایت زناشویی با صمیمیت جنسی رابطه وجود دارد.

H_1 : بین رضایت زناشویی با صمیمیت جنسی رابطه وجود دارد.

$$\begin{cases} H_0 = \beta = 0 \\ H_1 = \beta \neq 0 \end{cases}$$

در ابتدا با استفاده از آزمون همبستگی پیرسون وجود همبستگی بین دو متغیر بررسی می شود و در مرحله دوم در صورت وجود دارنده برای تعیین شدت تاثیرگذاری از آزمون رگرسیون تک متغیره استفاده می شود:

جدول ۵-آزمون همبستگی رابطه بین رضایت زناشویی و صمیمیت جنسی

P-value	تعداد نمونه	صمیمیت جنسی	
۰.۰۰۱	۸۰	۰.۲۲۲	رضایت زناشویی

با توجه به میزان P-value که پایین تر از ۰ / ۰۵ می باشد، می توان چنین بیان کرد که رابطه بین دو متغیر معنادار می باشد. بنابراین بین مولفه رضایت زناشویی و صمیمیت جنسی رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. پس چنین می توان نتیجه گرفت که با افزایش میزان مولفه رضایت زناشویی، مقدار صمیمیت جنسی نیز افزایش می یابد. با توجه به وجود رابطه بین دو متغیر، در مرحله دوم از آزمون رگرسیون تک متغیره استفاده می شود:

جدول ۶- تحلیل رگرسیون رضایت زناشویی بر صمیمیت جنسی

R^2	Beta	p-value	مقدار F مشاهده شده	
۰.۰۴۹	۰.۲۲۲	۰.۰۰۱	۱۲.۸۷۲	رگرسیون رضایت زناشویی بر صمیمیت جنسی

مقدار **F** مشاهده شده برابر ۱۲.۸۷۲ می باشد و سوال تحقیق در سطح معناداری ۰ / ۰۰۰ با احتمال ۹۵ درصد تأیید می گردد. بنابراین با توجه به اینکه میزان **P-value** پایین تر از ۰ / ۰۵ می باشد، لذا رابطه بین دو متغیر مورد تایید قرار می گیرد. یعنی رضایت زناشویی بر صمیمیت جنسی موثر است. ضریب بتا معادل ۰.۲۲۲ نشان می دهد که با افزایش رضایت زناشویی،

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

صمیمیت جنسی نیز افزایش می‌یابد. یافته‌ها بیانگر آن است که ۴.۹ درصد از واریانس متغیر وابسته (صمیمیت جنسی) توسط متغیر مستقل (رضایت زناشویی) تبیین می‌شود.

بحث و نتیجه گیری

یافته‌های پژوهش نشان می‌دهد که در فرضیه اصلی بین تعهد زناشویی و رضایت زناشویی با صمیمیت جنسی رابطه معناداری وجود دارد. با توجه به باورهای مذهبی و ارزشی موجود در جامعه ایران تعهد زناشویی در زنان ایرانی بالا است. که این میتواند مویید این موضوع باشد که در مردان تعداد و تنوع در رابطه‌ی جنسی رضایت بیشتری را در رابطه‌ی جنسی آنان ایجاد میکند و در زنان بیشتر حالت عاطفی و صمیمیت کلی یک رابطه‌ی زناشویی در زندگی، رضایت جنسی آنان را فراهم میسازد. با توجه به پژوهشهای اندک انجام شده در رابطه با تعهد زناشویی و رضایت جنسی باید اظهار نمود که سطح بالای تعهد به طور مثبت با سازگاری و به طور منفی با مشکلات زناشویی مرتبط است. همانطور که گفته شد تعهد در ازدواج دارای چندین جزء است: چگونگی درک زن و شوهر از نوع رابطه در گذشته و طول مدت رابطه، انتخاب رفتارهای ادامهمی زندگی مشترک، درجه و وسعت یک رابطه‌ی خوب و علاقه به ماندن در این رابطه به مدت طولانی، گرفتن تشویق به خاطر ماندن در رابطه توسط هر دو زوج. به هر حال تعهد چه به صورت اجباری و یا فداکارانه برای کیفیت زندگی زناشویی و ثبات در ازدواج مهم است. از آنجا که سبک دلبستگی ایمن منجر به ایجاد اعتماد و صمیمیت جنسی می‌شود و کیفیت تعاملات میان فردی، تعهد و کیفیت روابط زناشویی را بهبود می‌بخشد؛ و از سوی دیگر صمیمیت جنسی منجر به برون‌ریزی مشکلات و سرزندگی و شادابی زوج‌ها می‌شود می‌توان به این نتیجه رسید که تعهد و رضایت زناشویی منجر به صمیمیت جنسی می‌شود.

یافته‌های پژوهش در فرضیه فرعی اول نشان می‌دهد که بین تعهد زناشویی با صمیمیت جنسی رابطه معناداری وجود دارد، اعتماد در هر رابطه‌های فرایند عدم اطمینان را کاهش میدهد بنابراین، حتی اگر افراد تمایل کلی به اعتماد و یا عدم اعتماد به دیگران برای برقراری روابط جدید بر اساس تجارب روابط قبلی خود داشته باشند، سطح اعتماد در هر رابطه‌های تا حد زیادی بستگی به صفت‌های شریک فعلی و پویایی رابطه فعلی دارد. افرادی که سطح بالاتری از اعتماد را گزارش میدهند، تمایل دارند که در مورد انگیزه‌های شریک زندگی خود خوشبین تر و خیرخواه تر باشند، صفت‌های مثبت تری را به رفتارهای شریک زندگی خود نسبت دهند، و همچنین در رابطه خود تعهد بیشتری داشته باشند. متعهد بودن زوجین در رابطه زناشویی نسبت به یکدیگر باعث می‌شود زوجین صمیمیت جنسی بیشتری داشته باشد.

یافته‌های پژوهش در فرضیه فرعی دوم نشان می‌دهد که بین رضایت زناشویی و صمیمیت جنسی رابطه معناداری وجود دارد، یکی از عوامل مؤثر در ایجاد رضایتمندی زناشویی میتواند ایجاد صمیمیت در بین زوجین باشد. در واقع زوجین در محیط صمیمانه و شاد است که قادر میشوند روابط جنسی رضایت بخش تری را تجربه کنند و بتواند به جذابیت این ارتباط در طی زمان تداوم ببخشند و آن را پایدار نگهدارند. بدیهی است برای ایجاد و بقای این ارتباط صمیمانه رابطه جنسی از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. نبود یا کمبود این فضای صمیمی، سرزندگی و شادابی زوجین را از بین میبرد و بر کیفیت زناشویی و به تبع آن بر تعهد زناشویی اثرگذار خواهد بود. بنابراین میتوان گفت که در ازدواج‌های موفق، تبادل و ارضای نیاز جنسی زوجین در حد قابل قبول و در شرایط صمیمی موجب تحکیم روابط زناشویی میشود، تا آنجا که میتوان گفت اصل اساسی در ازدواج‌های موفق، همانا ایجاد صمیمیت بین زوجین است. در واقع رابطه جنسی، دلبستگی بین زوجین را نسبت به هم زیاد میکند. زیرا این دو متغیر با یکدیگر ارتباط دارند و برای بسیاری از زوجها زمانی اتفاق می‌افتد که قادر باشند ارتباط لطیفتر و ظریفتری را

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

با یکدیگر برقرار کنند و پاسخگوی نیازهای دل بستگی شان باشند. در واقع روابط جنسی جزئی از ارتباطهای عاشقانه بین زوجین است. جنبه های جنسی و هیجانی صمیمیت در روابط عاشقانه با رضایت از رابطه زوجی همبستگی دارند. یافته های این پژوهش با پژوهش های تقوی و همکاران (۱۳۹۹) سلطانی زاده و همکاران (۱۳۹۹) و ویز جنیفر (۲۰۱۴) همخوانی دارد.

پیشنهاد می گردد زوجین وقت بیشتری را با یکدیگر سپری کنند تا به این طریق صمیمیت بین آنها بیشتر شود. همچنین برای افزایش تعهد زناشویی زوجین، کارگاههایی به منظور آموزش روابط جنسی رضایت بخش، ارتقای صمیمیت جنسی برگزار گردد.

منابع

اسدیپور، ا (۱۳۸۹)؛ بررسی و مقایسه ی اثربخشی رویکرد مبتنی بر زوج درمانی هیجان محور و زوج درمانی خود نظم بخشش بر افزایش صمیمیت زناشویی زوج های مراجعه کننده به مراکز مشاوره شهر تهران، پایان نامه دکتری، مشاوره دانشگاه تربیت معلم .

امراهی، ر؛ چلسی، ر؛ شعیری، م؛ نیک آذین، ا؛ (۱۳۹۲)، تعارض زناشویی و رضایت جنسی ، مقایسه زنان دارای ازدواج فامیلی و غیرفامیلی، علمی پژوهشی شاهد، سال بیستم، دوره جدید، شماره ۸.

آهنگران، بهاره و آهنگران، ستاره، (۱۳۹۹)، بررسی رابطه رضایت جنسی و تعارضات زناشویی با تعهد زناشویی در زنان متأهل، دومین کنفرانس علمی پژوهشی روانشناسی، مشاوره، علوم تربیتی و علوم اجتماعی و علوم انسانی باگاروزی، (۱۳۸۵)، افزایش صمیمیت در ازدواج، ترجمه ی ح، س، آتش پور، همکاران، اصفهان، دانشگاه آزاد اسلامی واحد خوراسگان.

بهبهانی، مریم و قربان شیروودی، شهره، (۱۳۹۹)، اثربخشی درمان گروهی مبتنی بر پذیرش و تعهد بر صمیمیت زناشویی و رضایت جنسی زنان پیش یائسه

تقوی، سیده فرخنده و غلام زاده جفره، مریم و شهبازی، مسعود، (۱۳۹۹)، مقایسه اثربخشی درمان راه حل مدار و درمان مبتنی بر پذیرش و تعهد بر رضایت زناشویی و انعطاف پذیری روانشناختی زنان خانه دار، ششمین کنفرانس بین المللی روانشناسی، علوم تربیتی و سبک زندگی

حسینی، بیتا، (۱۳۸۹)؛ زمینه ی زوج درمانی. تهران: انتشارت جنگل.

حسینیان، سیمین؛ یزدی، سیده منور، جاسبی، منیژه (۱۳۸۶)، رابطه ی بین سطح سلامت خانواده ی اصلی و رضایت زناشویی زنان دبیر آموزش و پرورش شهرستان کرج، پژوهش های تربیتی و روان شناختی، ۳(۱)، ۶۳-۷۶.

سلطانی زاده، محمد و باجلانی، پریسا، (۱۳۹۹)، پیش بینی نگرش به خیانت زناشویی بر اساس اختلال عملکرد جنسی، صمیمیت و رضایت جنسی در زنان و مردان متأهل شهر اصفهان

سلیمی، م؛ فاتحی زاده. م (۱۳۹۱)؛ بررسی اثربخشی آموزش جنسی به شیوه ی رفتاری- شناختی بردانشف خو دابزاری و صمیمیت جنسی زنان متاهل شهرستان مبارکه، پژوهش های نوین روان شناختی ، سال ۷، شماره ۲۸؛ ۱۱۱-۱۲۸.

شاکرمی، م؛ دارونیا، ر؛ زهراکار، ک؛ گوهری، ش (۱۳۹۳)؛ تاثیر آموزش جنسی بر صمیمیت جنسی زنان متاهل روان پرستاری، دوره ۲، شماره ۱، ۳۴-۴۲.

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

شریفی، قادر و آقاپور، مهدی، (۱۳۹۹)، اثربخشی آموزش زندگی خانواده بر صمیمیت زناشویی و رضایت جنسی، هشتمین همایش علمی پژوهشی علوم تربیتی و روانشناسی، آسیب های اجتماعی و فرهنگی ایران، تهران فرحبخش، کیومرث، (۱۳۹۰)؛ همبستگی بین خانواده اصلی ادراک شده و خصوصیات خانواده ی هسته ای و رابطه ی ان با تعارض زناشویی. مجله ی فرهنگ روان درمانی و مشاوره، ۶(۲)، ۶۰-۳۵.

منصوری، م؛ سراج خرمی، ن، حیدری، ح؛ (۱۳۹۳). بررسی رابطه ی صمیمیت بخشش و خودافشایی با رضایت زناشویی در بین معلمان متأهل خانواده و پژوهش، ۲۰، ۹۵-۱۱۷.

Muraru, aa. (2011). Family- of origin , romantic attachment and martial adjustment: a path analysis model procrdia- social and behvioral sciences ,33, 90-94.

Nelson, J.A., Krik, A. M., Ane, P. serres, s. A. (2012). "Religious and spititual val- ues and moral commitment in marriage: auntapped Resourcesion couples counseling". Journal of counseling andVaues 55:228-246

Ramirez, A. (2010). "An examination of the tripartite approach to commitment: Actor.Partner interdependence midel Analysis of the effect of relational maintenance behavior". Journal of social and personal Reationship, 25(6):943-965.

Stafford. L.(2013)martial sanctity, relationship maintenance, and martial quality. Journal of family issues, 37(1), 119-131.

Taghiyar,z, mohammadi, k, zarie, e,(2015), the survey of relationship between sexual satisfication and martil commitment with martila intimacy in Esfahan couples. South journal educational psychology and counseling , 2(1),44-49.

Tang,C. Y.,& curran, M.A. (2012)."Marital commitment and perception of Fairness in Household chores". Journal of sex research. 28, 0229 6-24.

Wampler . k. s, nelson , b. s. Kimball, t,g,(2003). The adult attachment interview and observed couple interacton implication for an intergenerational perspective on couple therapy . family process.42(4), 497-515.

Weiss Jennifer , m(2014), martial preparation experiences , and personal; qualities study of individuals in great marriages. Ma . Utah state university.